Тема. Специфіка художньої літератури як виду мистецтва. Художній образ.

Мета. Дати поняття про своєрідність літератури в системі видів мистецтва; про художній образ, початкові поняття про традиційний образ, вічний образ; на основі прикладів різних видів мистецтва показати вічні образи в літературі й мистецтві, особливості зображення одного й того самого образу в різних видах мистецтва.

- 1. Ознайомтеся з підручником та його рубриками.
- 2. Прочитайте вступну статтю підручника.

Мистецтво не підвладне часові. Витвори мистецтва ніколи не втрачають свого значення. У них закарбовані вічні цінності людства, важливі для розвитку кожної особистості. Мистецтво виникло в сиву давнину, але навіть тоді прагнення краси вже було притаманне людям. Воно стало основою мистецтва. Властивістю мистецтва є його образність. Музика, живопис, література, скульптура, архітектура, театр, кіно - усе це види мистецтва. Художня література - один із найважливіших видів мистецтва. Основним матеріалом літератури є слово.

3. Перегляньте відео за посиланням.

https://youtu.be/IWZyEL4WDK4?si=k9v5RrDzFMLPE0AA

Мистецтво здатне звільнити людину від негативних емоцій зі стресовими переживаннями, перенести її в інший світ звуків, кольорів, музики, фантазії, звільнити від втоми і напруги. Кожний з видів мистецтва освоює ту чи іншу сторону багатогранного людського буття і йому притаманна своя специфічна художньо-образна мова. Твори впливають не лише на розум, але й на почуття. Почуття, які викликають твори мистецтва, називаються естетичними. Те, наскільки цікаво зображено в художньому творі естетичне, залежить від таланту митця.

- 4. Визначте, якому виду мистецтва притаманні риси(усно):
- * мистецтво проектувати та зводити будинки;
- * побудова об'ємних фігур, постановка їх у просторі, передача поз, жестів, вибір пропорцій, фактури тощо;

- * головними засобами виразності є колір, колорит (цілісна система співвідношення тонів та відтінків кольору), світлотінь, лінія;
- * специфічним засобом виразності є сценічна дія, що виникає у процесі гри актора перед публікою;
- * мистецтво слова особливий вид мистецтва, у якому носієм образності виступає мова.
- 5. Працюємо зі словником.

Художній образ.

Ознаки художнього образу. (Записати у зошит.)

На рівні походження розрізняють дві великі групи художніх образів: авторські та традиційні.

Авторські образи, як це видно із самої назви, народжуються у творчій уяві автора.

Традиційні образи запозичуються зі скарбниці світової культури. Вони відображають вічні істини колективного досвіду людей в різних сферах життя (релігійної, філософської, соціальної). Традиційний образ - це образ, який постійно зустрічається у фольклорі, уособлюючи якісь певні риси характеру, якості, типові для життя ситуації (зло, добро, працьовитість, мужність, героїзм, тощо)

6. Назвіть традиційні образи, які зустрічались вам під час вивчення фольклорних творів світової та української літератури у 5 класі (усно).

У світовій літературі є твори, значення яких неможливо перебільшити, тому що в них створені образи, які надихають на творчість митців різних жанрів, хвилюють кожне покоління людей. Ці образи отримали назву «вічні образи», бо вони є носіями рис, які завжди притаманні людині та порушують корінні проблеми людського буття. Вічні образи — літературні персонажі, які отримали багатократне втілення у мистецтві різних країн, різних епох.

7. Працюємо у зошитах.

Записати визначення .Традиційний образ. Вічний образ.

8. Назвіть приклади вічних образів з прочитаних літературних творів знайомих видів мистецтва (усно).

Види мистецтва не є ізольованими, вони контактують між собою, взаємодоповнюють один одного, широко й усебічно розкриваючи життя людини, глибини її душі. Кожен вид вносить до скарбниці світової художньої культури щось своє, нове, оригінальне. Зокрема літературні сюжети часто кладуть в основу багатьох творів інших видів мистецтва — живопису, скульптури, театру, балету, опери, музики, кіно. Однак кожен має свою специфіку зображення одного й того самого образу в літературі та інших видах мистецтва .

Домашнє завдання

Прочитати вступну статтю підручника (стор. 7-14); вивчити записані терміни.

Перегляньте експрес-урок.

https://academia-nikolenko-6klas.com.ua/express-lessons/vyrushayemo-v-mandrivku-z-emmoyu/